

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
«Історія української культури»**

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 073 Менеджмент
Освітня програма – Менеджмент
Кількість кредитів – 3 – 90 год., із них: аудиторних – 30/30 год.;
самостійної роботи студента – 30 год.
Форма навчання – денна
Рік підготовки – 1, семестр – 1
Компонент освітньої програми – обов'язкова
Дні занять – відповідно до розкладу
Консультації – відповідно до графіку навчального процесу
Мова викладання – українська

Керівник курсу

Падовська Олена Мирославівна – доцент кафедри олімпійської освіти.

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11, м. Львів. ауд. 309., тел. (032) 260-32-58
e-mail: olenapadovska2019@ukr.net

Опис дисципліни

У курсі «Історія української культури» вивчаються процеси, явища, історичні факти у сфері культури, види і стилі українського мистецтва, вплив закономірностей і особливостей історичного розвитку України на культуру від найдавніших часів до сьогодення.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань про закономірності національного розвитку й основні здобутки української культури, як невід'ємної умови визначення ціннісних орієнтирів спеціаліста в галузі менеджменту, вміння послуговуватися набутими знаннями у повсякденній практичній діяльності.

Завданням курсу є: 1. Опрацювання теорії історії української культури. 2. Ознайомлення з основними видами культуротворчої діяльності українців. 3. Огляд надбань національної культури в контексті світової. 4. Формування моральних і естетичних потреб та здатності зберігати і охороняти культурні здобутки у контексті професійної діяльності менеджерів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є українська матеріальна і духовна культура в цілісному перебігу процесів її зародження, становлення і розвитку. Дисципліна тісно пов'язана з історією України, соціологією, естетикою, психологією, філософією, світоглядними засадами тіловиховання, краєзнавством та українознавством.

Навчальний контент

Назви змістових тем	Розподіл годин				Результати навчання Знати:
	разом	л	п	с.р.	
Тема 1. Історія української культури як навчальна дисципліна та її місце в системі гуманітарних наук.	8	4	2	2	Мету, предмет, завдання, понятійний апарат і методологічні основи курсу, місце в системі вузівської освіти. Головні засади роботи з джерелами інформації та методи її збору й добору. Структуру і провідні функції культури в контексті професійної діяльності менеджера. Українська наукова думка про сутність культури та культурно-історичний процес на українських землях. Знаки і символи української етнокультури, мовні і психологічні особливості українців.
Тема 2. Гене́за української культури.	8	2	4	2	Історичні умови формування та основні етапи розвитку української культури. Теорії етногенезу українців, цивілізаційні витоки і детермінанти української культури. Роль пам'яток української передісторії у державотворенні.
Тема 3. Українське народознавство.	14	4	4	6	Основні етапи зародження, становлення та розвитку українського народознавства – музейні інституції, народні знання, світоглядні уявлення, вірування та мораль, звичаєвість та обрядовість основні галузі господарства і заняття населення України, промисли і ремесла, народна архітектура і побут.
Тема 4. Духовна культура України: школа, освіта, наука.	12	4	4	4	Особливості духовної культури: український культурний архетип, національна символіка. Східно-західний дуалізм християнства, як ідеологічного підґрунтя української культури. Феномен козацтва та його світове значення. Шкільництво, історія становлення вищої школи в Україні. Роль інтелігенції в становленні української національної культури, відомих представників освітньої галузі.
Тема 5.	12	4	4	4	Обсяг і зміст поняття «література» на історич-

Літературний процес в Україні від давнини до сучасності.					них відтинках: види і жанри літературної творчості від усної словесності до нової української літератури. Основних представників літературного процесу. Місію літератора у становленні української державності.
Тема 6. Художня культура України.	14	6	4	4	Стилістику української художньої культури – взаємозв'язок із культурно-історичним розвитком українців (візантійський та романський стилі, готика, ренесансовий і бароковий стилі, класицизм, модерн і постмодерн), видове і жанрове розмаїття національної образотворчості. Провідних митців від давнини до сучасності. Критерії оцінювання художнього твору.
Тема 7. Музичне і театральне мистецтво в Україні: призначення в становленні й трансляції національної культури.	12	4	4	4	Міфологічний (колективний) та епічний (колективно-індивідуальний) характер сприйняття та відтворення дійсності Мусичні мистецтва українського середньовіччя. Музично-театральну барокову культуру, як найвиразніший вияв української духовності. Професійний театр і національне музичне мистецтво. Здобутки в галузі музики, театру, кіномистецтва у ХХ ст., всесвітньовідомих представників у цих галузях культуротворчої діяльності, чиї програмні твори стали національним надбанням України.
Тема 8. Українська культура новітньої доби: тенденції та перспективи.	10	2	4	4	Сутність феномену української культури як ключової сфери суспільної свідомості. Тенденції розвитку суспільних історико-культурних процесів в сучасній Україні. Вплив соціокультурних процесів в Україні на туристично-пізнавальну діяльність, планування дозвілля.
Разом	90	30	30	30	

Формування програмних компетентностей

Постреквізити:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

1) загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

2) фахові компетентності:

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

Положення ЛДУФК http://www.ldufk.edu.ua/files/tekst_fail/dokumenty%20LDUFK/polozhennia_pro_opytuvannia04%2020.pdf

Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

Порядок оцінювання: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Історія української культури. Навч. посібник /за ред. В.А. Качкана. – Київ: Просвіта, 2016. – 368 с.
2. Історія української культури / В.П. Мельник, М.В.Кашуба, А.В. Яртись; за ред. проф. П. Мельника, проф. М.В.Кашуби, проф. А.В. Яртися. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 482 с.
3. Кордон М.В. Історія української культури. – Київ. Просвіта, 2017. – 336 с.
4. Огієнко І. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу. – Київ. Центр навчальної літератури, 2020. – 141 с.
5. Павлова О., Мельничук Т. Історія української культури. – Київ. Центр навчальної літератури, 2019. – 340 с.

6. Хома І. Я. Історія української культури: навч. посібник / І. Я. Хома, А. О. Сова, Ж. В. Мина; за ред. І. Я. Хоми. Друге видання, доповнене. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 356 с.
7. Шейко В.М. Історія української культури. – Київ. Кондор, 2017. – 271 с.

Допоміжна

1. ДеКАленДар. Перелік визначних дат в історії та культурі України/ Авторський проект, упоряд. Олени Падовської. – Львів: Сполом, 2010. – 366 с.: іл. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/10907>
2. Жінки Центральної та Східної Європи у Другій світовій війні: Гендерна специфіка досвіду в часи екстремального насильства. Збірник наукових праць. / за наук. ред. Гелінади Грінченко, Катерини Кобченко і Оксани Кісь. – Київ: ТОВ "Арт-книга", 2015. – 336 с.
3. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX — XXI ст.): Навч. посібник для студентів-україністів. — Ужгород: Гражда, 2009. — 432 с.
4. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація. Тези про місце і роль в національному відродженні України. – Дрогобич, 1994. – 218 с.
5. Іванова Л.Г. Національна ідентичність і державницька ідея в Україні (остання чверть XVIII – 60-ті роки XIX ст.) : Історичні розвідки / Л. Г. Іванова. – Київ: Видавництво «Фенікс», 2017. – 368 с.
6. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: Українськак теоретична думка XX століття: Антропологія/ Упоряд. Р.М.Яців. – Частина 3. – Львів: Львівська національна академія мистецтв; Інститут народознавства НАН України; Простір-М, 2019. – 960 с.
7. Історія української культури /За заг. ред. І.Крип'якевича.— К.: Либідь, 1994.—650 с.

8. Калакура Я.С., Рафальський О.О., Юрій М.Ю. Ментальний вимір української цивілізації / Я.С. Калакура, О.О. Рафальський, М.Ю. Юрій – Київ: Генеза, 2017. – 560 с.
9. Культурологічні тексти: Хрестоматія в двох книгах / авт. укл. Світлана Шлемкевич, Олена Падовська. – Львів, 2008. – 356 с.
<http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/24333>
10. Лукань В.Г. Історія українського мистецтва. Курс лекцій. – Івано-Франківськ: видавець Третяк І.Я., 2010. – 192 с.
11. Маланюк Є. Книга спостережень. Від кобзаря до нації. Студії і роздуми. – К.: АТІКА, 1995. – 236 с.
12. Падовська О. По Дунаю до витоків української душі: [передмова]/ Олена Падовська// Блажко Л. Дунай у піснях українського народу: науково-популярний нарис/ Любомира Блажко, Богдан Гурман. – Львів: Сполом, 2018. – С. 3-6 /
<http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/15780/1/%d0%9f%d0%b0%d0%b4%d0%be%d0%b2%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b0%20%d0%9e..pdf>
13. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / Пер. з англ. Р. Клочко. – Х., 2016. – 496 с.
14. Сверстюк Є. На святі надій: Вибране. – К.: Наша віра, 1999. – 780 с.
15. Семчишин М. Тисяча років української культури. – К., АТ «Друга рука», 1993. – 550 с.
16. Січинський В. Чужинці про Україну. Вибір з описів подорожей по Україні та ін. писань чужинців про Україну за десять століть – К.: Довіра. – 255 с.
17. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник /Авт. Н.Я.Горбач та ін.— Львів: Каменяр, 1992.— 166с.
18. Українська культура: Лекції за ред. Д.Антоновича. – К.: Либідь, 1993. – 558с.

19. Українська художня культура. Навч. посіб. / За ред.І.Ф.Ляшенка. – К.: Либідь, 1996. – 416 с.
20. Художня культура України: Навч.посіб./ Л.М.Масол, С.А.Ничкало, Г.І.Веселовська, О.І.Оніщенко: За заг.ред. Л. М.Масол. – К.: Вища шк., 2006. – 239 с.
21. Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури. Навч. Посібник. – Київ. Кондор, 2010. – 264 с.
22. Яців Р. Євген Дзиндра (1913-1983). Різьблені стежини життя/ Передне слово Уляни і Тамари Дзиндрів; Упоряд. Уляна і Петро Дзиндри; статті Олени Падовської та Ярослава Троцька; Євген Дзиндра (спогади). – Львів: Колір ПРО, 2020. – 268 с.: іл.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Львівського державного інституту фізичної культури, м. Львів, вул. Костюшка, 11. Репозитарій <http://repository.ldufk.edu.ua/>
2. <http://izbornyk.org.ua/> – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України
3. <http://poetry.uazone.net/> – бібліотека української поезії
4. <http://elib.nplu.org/> – бібліотека «Культура України»
5. <http://etnolog.org.ua/> – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ
6. <http://k-ua.net/> – сайт «Культура України»
7. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН України, м. Львів, вул. Стефаника, 2 <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/resursi-i-fondi/elektronni-resursy/>